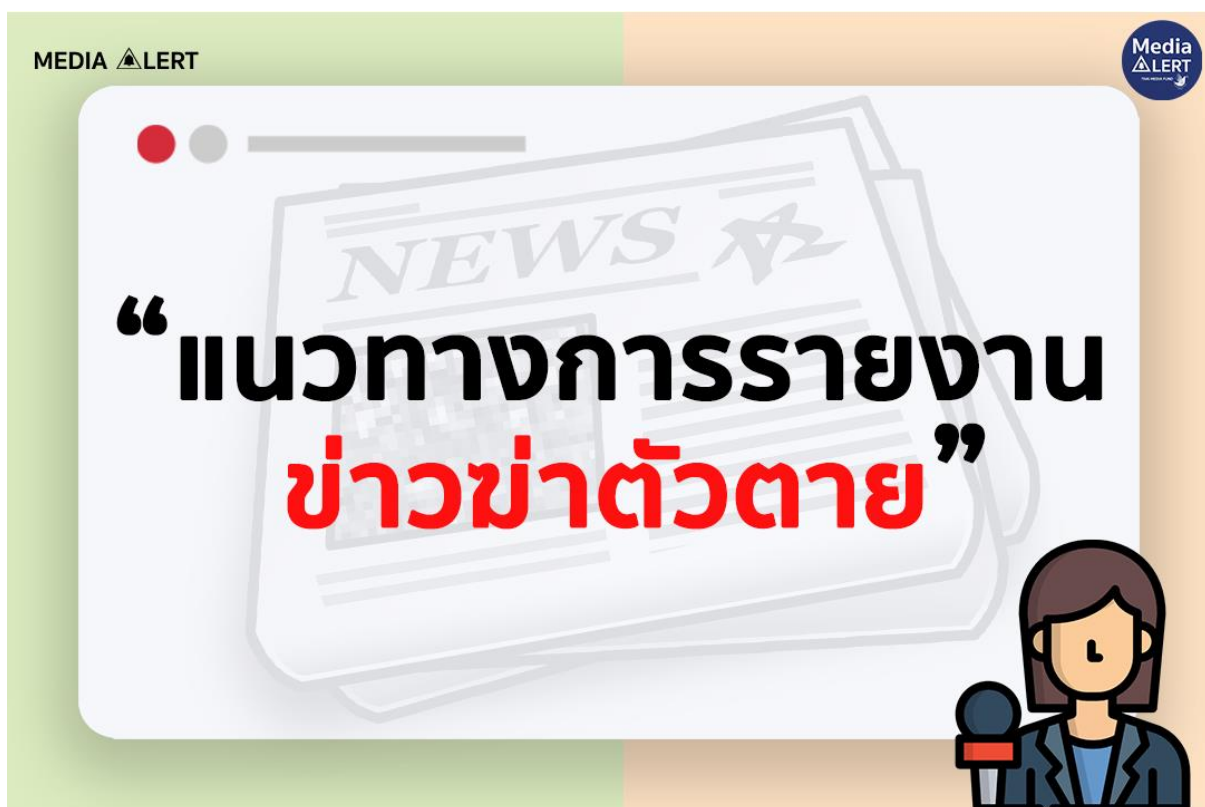

	MEDIA ALERT โครงการศึกษาวิจัยสภาพการณ์สื่อและพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ผ่านนโยบายและยุทธศาสตร์ กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
	โทรศัพท์: 022730116-8 โทรสาร: 022730116-19 E-mail: mediaalert@thaimediafund.or.th
เรื่อง	“แนวทางการรายงานข่าวฆ่าตัวตาย”

Media Alert ได้สืบค้นข้อมูล เพื่อพัฒนาเกณฑ์/แนวปฏิบัติในการรายงานข่าวฆ่าตัวตาย สำหรับการวิเคราะห์ผลการศึกษาของโครงการ โดยพบแหล่งอ้างอิงที่น่าสนใจ 4 แหล่ง คือ

- 1) แถลงการณ์ของราชวิทยาลัยจิตแพทย์แห่งประเทศไทย เรื่อง “สื่อมวลชนกับการนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตาย”
- 2) “แนวทางของสื่อมวลชนในการนำเสนอบทความเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย” โดยกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

3) “PREVENTING SUICIDE: A RESOURCE FOR MEDIA PROFESSIONALS” โดยองค์การอนามัยโลก (WHO)

4) “Best Practices and Recommendations for Reporting on Suicide” จาก Reportingonsuicide.org

เมื่อพิจารณาแนวคิดจากแหล่งอ้างอิง 4 แหล่งดังระบุข้างต้น พบว่า มีวัตถุประสงค์สำคัญร่วมกัน คือ 1) ปกป้องสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้ฆ่าตัวตายและครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิด 2) ป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรม การเลียนแบบ และ 3) นำเสนอข้อมูลการช่วยเหลือที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่กำลังคิดฆ่าตัวตาย

ทั้งนี้ อาจจำแนกลักษณะสำคัญของหลักเกณฑ์ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ สิ่งที่ต้องพึงหลีกเลี่ยง และ สิ่งที่ต้องพึงกระทำ โดย อาจระบุได้ว่าสิ่งที่ต้องพึงหลีกเลี่ยง คือ ข้อมูล/เนื้อหาที่เป็นอันตราย (Harmful Information) และ สิ่งที่ต้องพึงกระทำ คือ ข้อมูล/เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ (Helpful Information) ตามแนวทางการศึกษา เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพในการรายงานข่าวฆ่าตัวตายของ Kaisheng Lai และคณะ (2021) และ S. M. Yasir Arafat และคณะ (2020) รายละเอียดดังปรากฏในภาพ Infographic

สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงหรือระมัดระวัง

ในการนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตาย (Harmful Information)

- 1. นำเสนอรายละเอียดของการฆ่าตัวตาย**
 - นำเสนอวิธีการฆ่าตัวตายโดยละเอียด
 - บรรยายลักษณะผู้เสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายโดยละเอียด
 - นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุโดยละเอียด
- 2. เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้ตายและบุคคลใกล้ชิด**
 - นำเสนอเนื้อหาหรือเปิดเผยจดหมายลาตายโดยละเอียด
 - เปิดเผยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลจากโซเชียลมีเดียของผู้เสียชีวิต
 - สัมภาษณ์บุคคลใกล้ชิด หรือสมาชิกครอบครัวของผู้ตายอย่างเจาะลึก
- 3. รายงานข่าวการฆ่าตัวตาย อย่างกระตุ้นความสนใจ อย่างเร้าอารมณ์ ความรู้สึก**
 - ให้พื้นที่ข่าวฆ่าตัวตายเป็นข่าวหลัก หรือมีองค์ประกอบที่ดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร
 - พาดหัวข่าว โปรมานำ เสนอเนื้อหาการฆ่าตัวตายอย่างกระตุ้นความสนใจเร้าอารมณ์ ความรู้สึก ความสะเทือนใจ
 - เสนอเนื้อหาและ/หรือภาพรายละเอียดของการฆ่าตัวตาย หรือข้อมูลของผู้ฆ่าตัวตาย
 - ใช้ภาษาในการนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตายในลักษณะแสดงอารมณ์ เปรียบเทียบเกินจริง

❌ สิ่งไม่ควรหลีกเลี่ยงหรือระมัดระวังในการนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตาย (Harmful Information) 📺

1) นำเสนอรายละเอียดของการฆ่าตัวตาย

- ❌ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการฆ่าตัวตายโดยละเอียด เช่น การระบุให้เห็นขั้นตอน การใช้ภาพอินโฟกราฟฟิก การจำลองเหตุการณ์ฆ่าตัวตาย เป็นต้น
- ❌ บรรยายลักษณะผู้เสียชีวิตจากการฆ่าตัวตายโดยละเอียด เช่น การระบุสภาพศพ บาดแผล เป็นต้น
- ❌ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เกิดเหตุโดยละเอียด เช่น การระบุแสดงให้เห็นที่อยู่ หรือตำแหน่งสถานที่เกิดเหตุโดยชัดเจน เป็นต้น

2) เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้ตายและบุคคลใกล้ชิด

- ❌ นำเสนอเนื้อหาหรือเปิดเผยให้เห็นจดหมายลาตายโดยละเอียด เช่น การอ่านเนื้อหาในจดหมายทั้งฉบับ หรือนำเสนอข้อความส่วนใหญ่หรือทั้งหมดของจดหมาย เป็นต้น
- ❌ เปิดเผยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือข้อมูลส่วนตัว ทั้งในขณะที่มีชีวิต และเสียชีวิตแล้ว รวมทั้งการนำข้อมูลจากโซเชียลมีเดียของผู้ตายมานำเสนอ
- ❌ สัมภาษณ์บุคคลใกล้ชิด หรือสมาชิกครอบครัวของผู้ตายอย่างเจาะลึก เช่น การสัมภาษณ์ถึงความรู้สึก และผลกระทบจากการสูญเสีย เป็นต้น

3) รายงานข่าวการฆ่าตัวตาย อย่างกระตุ้นความสนใจ อย่างเร้าอารมณ์ ความรู้สึก

- ❌ ให้พื้นที่ข่าวฆ่าตัวตายเป็นข่าวหลัก ข่าวแรก ข่าวหน้าหนึ่ง หรือ อยู่ในตำแหน่ง หรือมีองค์ประกอบที่ดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร ในกรณีสื่อออนไลน์ พิจารณาจากการใช้ # หรือ emoji ต่าง ๆ เพื่อสร้างความโดดเด่น
- ❌ พาดหัวข่าว โปรมานำ เสนอเนื้อหาการฆ่าตัวตาย อย่างกระตุ้นความสนใจ เร้าอารมณ์ ความรู้สึกความสะเทือนใจ
- ❌ เสนอเนื้อหาและ/หรือภาพรายละเอียดของการฆ่าตัวตาย หรือข้อมูลของผู้ฆ่าตัวตายอย่างซ้ำ ๆ หรือมากกว่า 1 ครั้งต่อแต่ละครั้งการนำเสนอ
- ❌ ใช้ภาษาในการนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตายในลักษณะแสดงอารมณ์ หรือเพื่อเร้าอารมณ์ และการใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบเปรียบเทียบอย่างเกินจริง

สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงหรือระมัดระวัง ในการนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตาย (Harmful Information)

4. ระบุสาเหตุหรือข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับสาเหตุการฆ่าตัวตายอย่างผิวเผิน

- ด่วนสรุป หรือลดทอนความซับซ้อนของสาเหตุการฆ่าตัวตาย ทำให้การฆ่าตัวตายมาจากสาเหตุหรือปัญหาใดเพียงปัญหาหนึ่ง

5. นำเสนออย่างยอมรับว่าการฆ่าตัวตายเป็นทางออกของปัญหา

- นำเสนอให้เห็น/ให้เข้าใจว่าการฆ่าตัวตายเป็นทางออกที่ยอมรับได้ หรือเป็นเรื่องปกติ เมื่อเผชิญภาวะยากลำบากของชีวิต

6. นำเสนอข่าวการฆ่าตัวตายของศิลปิน ดารา นักร้อง คนดัง โดยขาดความระมัดระวังถึงผลกระทบต่อความรู้สึก และพฤติกรรมเลียนแบบของผู้รับข่าวสาร

4) ระบุสาเหตุหรือข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับสาเหตุการฆ่าตัวตายอย่างผิวเผิน

- ❌ ด่วนสรุป หรือลดทอนความซับซ้อนของสาเหตุการฆ่าตัวตาย ทำให้การฆ่าตัวตายมาจากสาเหตุหรือปัญหาใดเพียงปัญหาหนึ่ง

5) นำเสนออย่างยอมรับว่าการฆ่าตัวตายเป็นทางออกของปัญหา

- ❌ นำเสนอให้เห็น/ให้เข้าใจว่าการฆ่าตัวตายเป็นทางออกที่ยอมรับได้ หรือเป็นเรื่องปกติ เมื่อเผชิญภาวะยากลำบากของชีวิต

6) นำเสนอข่าวการฆ่าตัวตายของศิลปิน/ดารา/นักร้อง/คนดัง โดยขาดความระมัดระวังถึงผลกระทบต่อความรู้สึก และพฤติกรรมเลียนแบบของผู้รับข่าวสาร (ทั้งนี้ พฤติกรรมเลียนแบบขึ้นอยู่กับสภาพบุคคล และสัดส่วนปริมาณ ระยะเวลา ความถี่ ของข่าวที่ได้รับ

สิ่งที่ควรทำในการนำเสนอ

ข่าวการฆ่าตัวตาย (Helpful Information)

- ให้อข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการรับคำแนะนำ/ความช่วยเหลือ

- นำเสนอข้อมูลงานวิจัยหรือบทความสุขภาพ

เช่น คำแนะนำเรื่องการประเมินตนเอง การจัดการความเครียดและ
ความคิดฆ่าตัวตาย สัญญาณเตือนหรือปัจจัยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย

- นำเสนอความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต

เพื่อให้คำแนะนำเรื่อง การประเมินตนเอง การจัดการความเครียด
และความคิดฆ่าตัวตาย สัญญาณเตือนหรือปัจจัยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย

- ให้อข้อมูลเพื่อชี้ให้เห็นว่าการฆ่าตัวตายไม่ได้เกิดจากสาเหตุใด
เพียงสาเหตุหนึ่ง

และมักมีความเชื่อมโยงกับปัญหาเรื่องสุขภาพจิต

✓ สิ่งที่ควรทำในการนำเสนอข่าวการฆ่าตัวตาย (Helpful Information) 📺

👍 ให้อข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางการรับ คำแนะนำ/ความช่วยเหลือ ร่วมด้วยทุกครั้งที่น่าเสนอข่าวการฆ่าตัว
ตาย

👍 นำเสนอข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ คำแนะนำเรื่อง การประเมิน
ตนเอง การจัดการความเครียดและความคิดฆ่าตัวตาย สัญญาณเตือนหรือปัจจัยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย

👍 นำเสนอความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต เพื่อให้คำแนะนำเรื่อง การประเมินตนเอง การ
จัดการความเครียดและความคิดฆ่าตัวตาย สัญญาณเตือนหรือปัจจัยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย

👍 ให้อข้อมูลเพื่อชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมกรรมการฆ่าตัวตายไม่ได้เกิดจากสาเหตุใดเพียงสาเหตุหนึ่ง และมักมีความ
เชื่อมโยงกับปัญหาเรื่องสุขภาพจิต